

LYSDESIGN PÅ ARKITEKTERNES EGEN ARBEJDSPLADS

Arkitektur og lys udgør en sammenhængende helhed i indretningen af Gottlieb Paludan Architects' tegnestue, hvor lyset umærkeligt men grundlæggende støtter anvendelsen og udtrykket.

AF JESPER RAVN, ARKITEKT, LYSDESIGNER ASSOCIATE IALD, GOTTLIEB PALUDAN ARCHITECTS

Ibrugtagning: 2016

Bygherre: By & Havn

Lejer: Gottlieb Paludan Architects

Indretingsarkitekt og lysdesign:

Gottlieb Paludan Architects

El-installatør og programmering: PH EL

Armaturer: iGuzzini, Made by Hand

Dalisystem: Helvar

Gottlieb Paludan Architects' egen tegnestue i København er selvsagt et af vores væsentlige visitkort. Her demonstrerer vi vores arkitektursyn, og her bruger vi alle fagets muligheder for at skabe rammer, der understøtter brugen, holder længe og ser ordentlige ud. I praksis vil det sige, at gennemtænkte løsninger ikke gør meget væsen af sig, men bare fungerer. Tænk man over dem, bliver de til gengæld iøjenspringende logiske. Dette gælder ikke mindst for lyset.

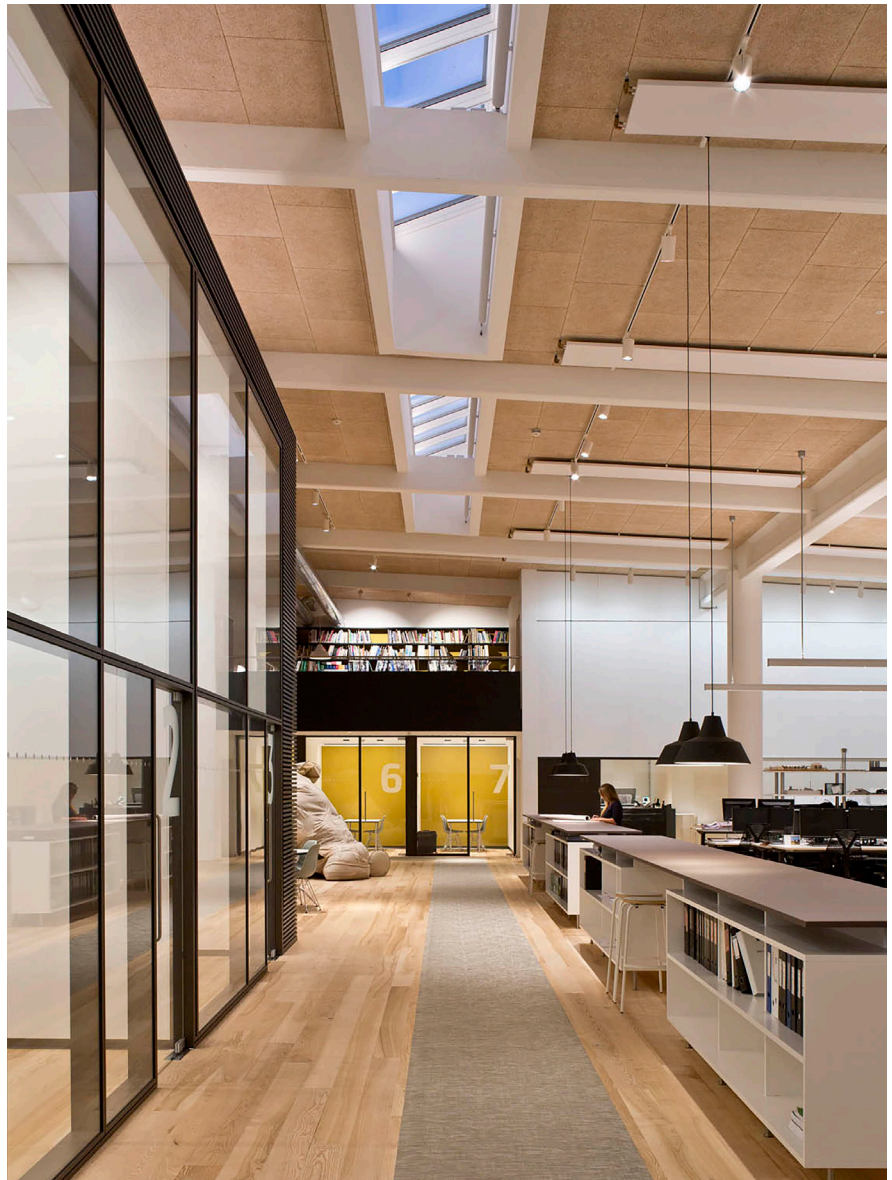
Førstesalen i Pakhus 54 i Nordhavn er ombygget til tegnestuen, et indretningsprojekt vi selv har stået for, fra rumdisponering til design af specialinventar. Det forvandlede indre står i skarp kontrast til det robuste ydre, en rødstensbygning fra 1958.

Tegnesalen med 120 arbejdspladser er indrettet i ét stort, syv meter højt rum med ovenlys og vinduespartier mod syd og nord. Støttefunktionerne ligger langs siderne. Dagslysindfaldet og lofthøjden er salens altdominerende kvaliteter, blandt andet udtrykt i de lange ovenlys, som især løfter tegnesalens centrale del, hvor solstråler danser om sommeren.

Rumdannende virkninger

For at udbløde noget af kontrasten mellem rummets lyse og mørke områder og for at give et underbevidst indtryk af, at dagslysindfaldet er større, end tilfældet er, er rummets store, hvide tværvægge wall-wash'et med koldt lys på 4000K.

Det egentlige arbejdsområde med

Loftet bliver visuelt løftet af den diskrete lysvirkning ovenpå mødeboksen til venstre i billedet sammen med oplyset fra armaturerne over arbejdsbordene. Lyset i ovenlysspalten sikrer, at den ikke bliver mørk og tung om aftenen. Foto: Jens Frederiksen.

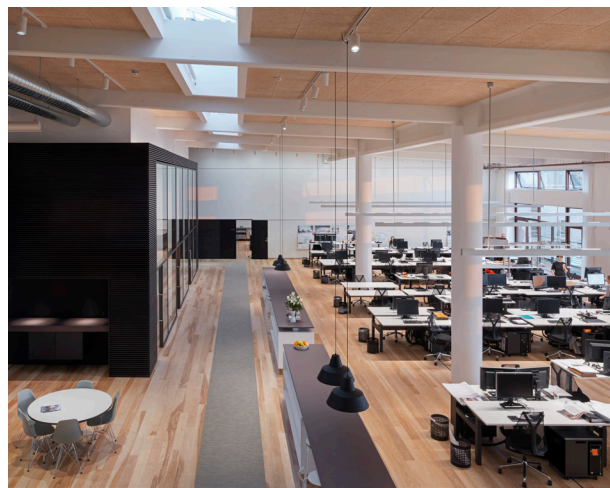
bordopstillingerne markeres meget tydeligt af linjearmaturer med op- og nedadrettet lys, som hænger over rækkerne af tegneborde. Det opadrettede lys på loftet løfter rumopfattelsen en smule, og belysningen har en styrke, som i praksis har

vist sig at eliminere behovet for individuelle arbejdslamper.

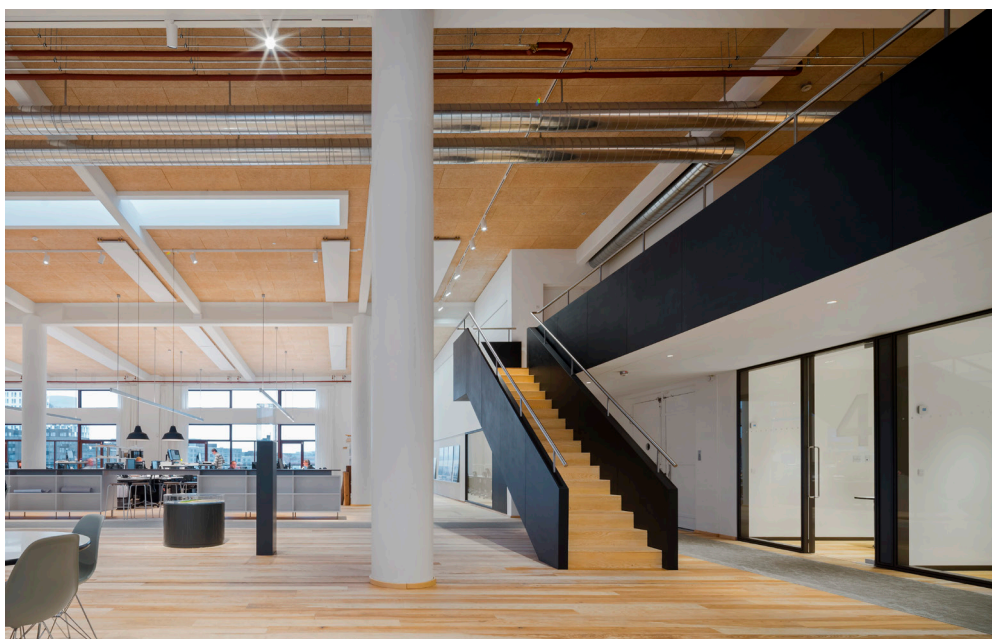
Uden for det egentlige arbejdsområde ses et mere varieret og uregelmæssigt lysbillede som kompletterer indretningen, fremhæver detaljer og støtter anvendel-

Den høje, hvide endevæg med køligt wallwash, der giver indtryk af, at dagslyset stadig siver ind, selv i skumringen. Over bordene gentager lange linjearmaturer møblernes taktfaste opstilling. Foto: Jens Frederiksen.

← Solens sidste stråler rammer de høje, hvide søjler. Foto: Jens Lindhe.

Under balkonen med det hyggelige bibliotek, ligger en række små møderum. De savner dagslys, men er altid klart oplyst, blandt andet med wallwashing, som gør dem meget indbydende set udefra. Foto: Jens Lindhe.

sen. Her er anvendt præcist indregulerede skinnespots og enkelte dekorative pendler.

De lange ovenlysspalter ser aldrig sorte ud efter mørkets frembrud, og loftet opleves ikke tungt, da spalterne fyldes af dæmpet kunstlys, suppleret af en diskret lysvirkning fra toppen af den centralt placerede mødeboks. De tre store møderum i boksen er høje, lyse og stimulerende, da de er udrustet med wallwash'ere, som også forvandler mødeboksen selv til en lys genstand i rummet.

Lysets umærkelige forandringer

Belysningen ændrer sig ganske langsomt og umærkeligt gennem dagen. Forandringerne er markante – men det er der ingen, som tager notits af.

Enkelte rum, f.eks. fire små møderum, som savner dagslys, er kraftigt belyst dagen lang, så de aldrig synes dunkle og af-

koblede, men altid er i kontakt med de øvrige arealer.

Toiletterne er de eneste rum, hvor lysstyringen gør opmærksom på sig selv. Belysningen hviler på 2 % af normal styrke, indtil nogen kommer ind. På fem sekunder øges belysningsstyrken blødt til 100 %. Når der ikke længere er bevægelse, svinder lyset atter langsomt til 2 %. Virkningen er, at toiletterne aldrig ser mørke ud, og at ingen leder efter afbryderen. Den bløde stigning i lyset føles som en velkomst. Der sker ingen pludselige skift. Alle ændringer er rolige og venlige.

Efter lukketid, når den sidste går, fyldes rummet af en svag glød. Indtrykket udefra er, at rummet er tomt, men ikke forladt.

Lysets arkitektoniske idé

Lysprojektets pointe er, at dagslyset er dejligt, slippes ind i videst muligt omfang

og suppleres diskret af kunstlyset, som til gengæld ikke gør sig bemærket, før mørket er faldet på.

Brugerne oplever, at lyset hjælper dem dagen igennem, og at de aldrig mangler lys. De føler sig ikke presset på synssansen, men synes, at rummet og lyset altid er stilfærdigt stimulerende, og at lyset er, hvor det skal være, og i de rette mængder. Man oplever, at rummet domineres af dagslys, selvom det kun er den halve sandhed, eftersom dagslyset bliver hjulpet og støttet af kunstlyset.

Indretningen demonstrerer vores synspunkt, at det ikke er armaturerne, det skal handle om, men det lys, de leverer. Meget er lykkedes, når ingen tænker over lys i dagligdagen, ingen savner lys, og det altid opleves komfortabelt og velfungerende.